

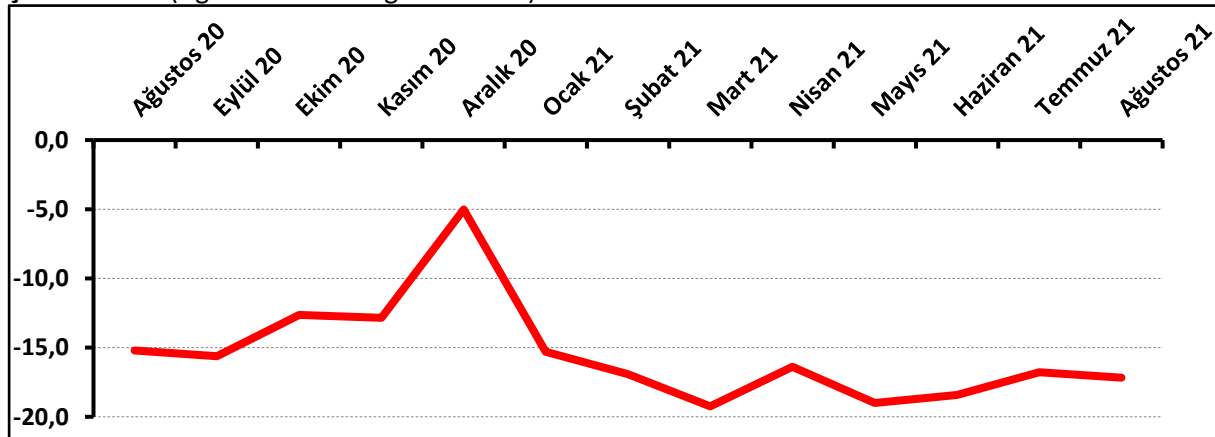
PERAKENDE GÜVENİ AĞUSTOS AYINDA DA DÜŞÜK, TOPARLANMA GECİKİYOR

TEPE, Ağustos 2021’de bir önceki aya göre 0,4 puanlık, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,0 puanlık azalışla -17,2 puan değerini aldı. TEPE’nin geçen yıla kıyasla azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki kötüleşme ile mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğuna yönelik değerlendirmelerin artması etkili oldu. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü Ağustos ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Ağustos ayı perakende güveninde en fazla artış Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi’nde görüldü. 2021 yılı genelinde Türkiye’de perakende güveninde bir toparlanma gözlenmezken, Ağustos ayı itibarıyla AB-27 ve Euro Bölgesi ile kıyaslandığında azalış görülen üç ülkeden biri Türkiye oldu.

Perakende güveni geçen yıla göre 2 puan geriledi, geçen aya göre değişim ise sınırlı

TEPE değeri, Ağustos 2021’de -17,2 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 2,0 puan, geçen aya göre 0,4 puan azaldı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 6,3 puanlık kötüleşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin üstünde olduğu yönündeki 0,4 puanlık değişim endekse olumsuz yansıdı.

Şekil-1. TEPE (Ağustos 2020 – Ağustos 2021)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-20,8	-21,6	-11,8	-17,4	-15,8	-11,9	-19,4	-20,8	-15,2	-16,3	-13,1	-14,4
2020	-12,3	-15,5	-19,4	-29,8	-17,1	-20,8	-16,2	-15,2	-15,6	-12,6	-12,9	-5,0
2021	-15,3	-16,9	-19,2	-16,4	-19,0	-18,4	-16,8	-17,2				

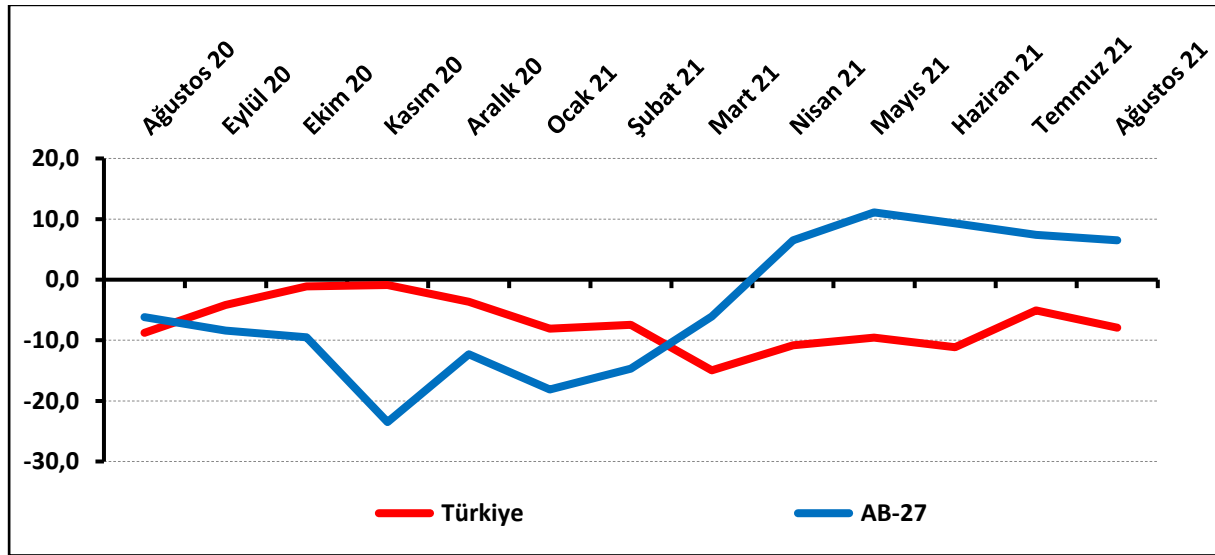
¹ Bültendeki tablo ve grafikler -aksi belirtilmediği sürece- mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentisi bir önceki aya kıyasla azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ağustos 2021’de -7,9 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 2,8 puan azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre 0,9 puan arttı.

Ağustos 2021’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 28,3’ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 38,9’u işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 32,9 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ağustos 2020 – Ağustos 2021)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

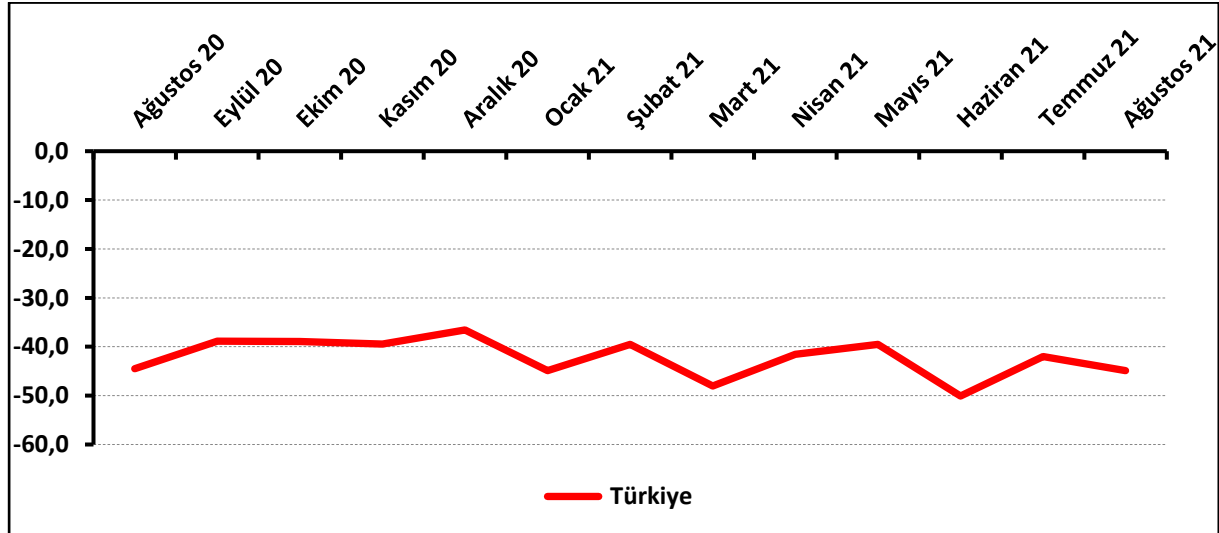
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-19,6	-25,3	-3,0	-10,2	-5,0	-12,2	-23,4	-23,4	-8,8	-8,4	-2,5	-6,5
2020	-1,9	-9,9	-15,9	-39,2	-8,6	-9,0	-8,6	-8,8	-4,2	-1,1	-0,9	-3,6
2021	-8,1	-7,4	-15,0	-10,8	-9,6	-11,1	-5,1	-7,9				

İşlerin durumuna ilişkin değerlendirmeler geçen yıla ve geçen aya kıyasla kötüleşti

İşlerin (geçen yılın aynı dönemine göre) durumuna yönelik değerlendirmeler, Ağustos 2021'de -44,9 puan değerini alarak Temmuz 2021'e göre 2,9 puan, Ağustos 2020'ye göre 0,4 puan azaldı.

Ağustos 2021'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 15,3'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 60,1 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 24,6 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ağustos 2020 – Ağustos 2021)

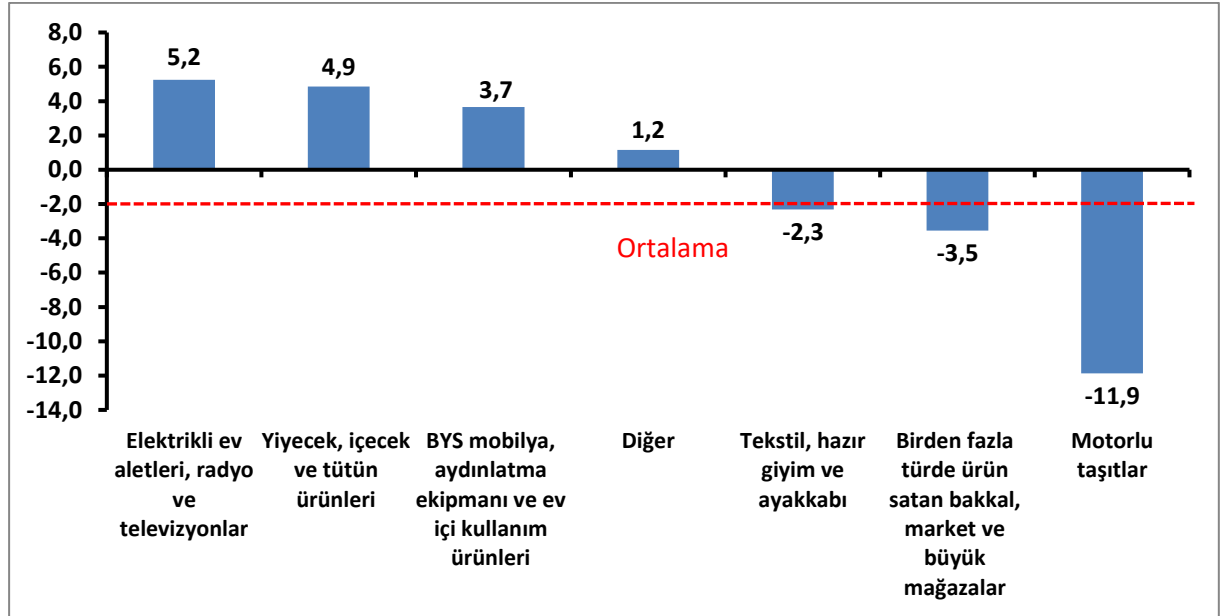
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	-41,9
2020	-40,9	-37,7	-44,4	-63,5	-39,8	-55,5	-39,2	-44,5	-38,8	-38,9	-39,5	-36,6
2021	-44,9	-39,5	-48,0	-41,6	-39,5	-50,1	-42,0	-44,9				

Perakende güveni en fazla “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Ağustos 2021’de, geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörlerinde artış gerçekleşirken, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “motorlu taşıtlar” sektörlerinde azalış oldu.

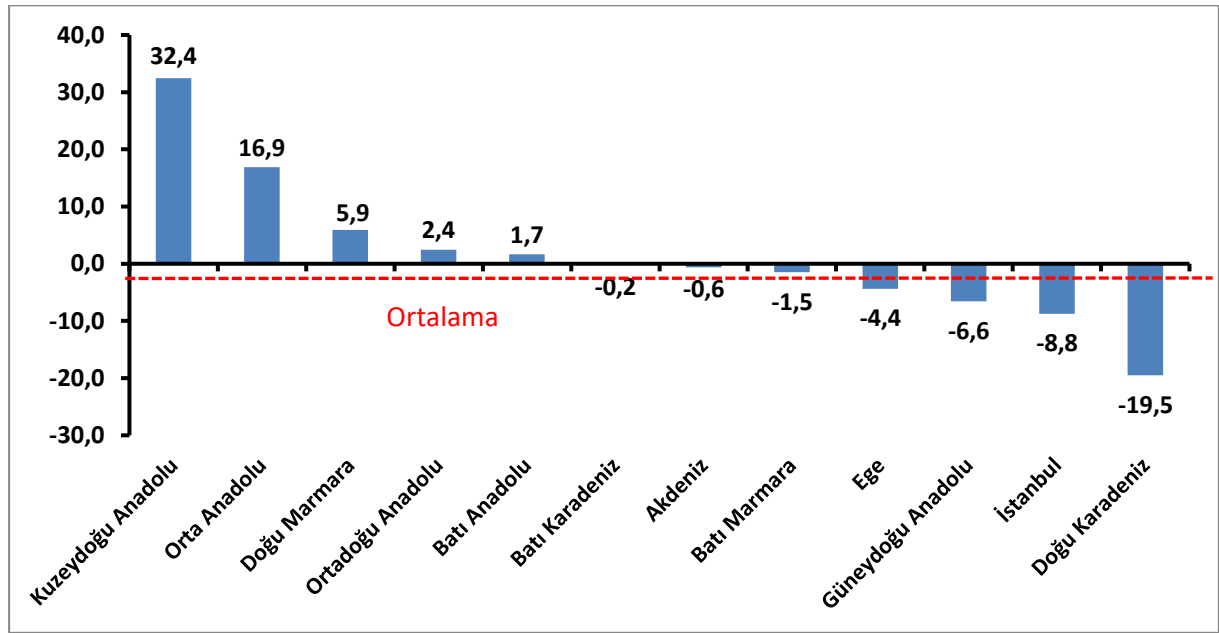
Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ağustos 2021’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakende güveni en çok Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nde arttı

Perakende güvenine bölgeler itibarıyla bakıldığında, Ağustos 2021'de, geçen yılın aynı dönemine göre Kuzeydoğu Anadolu, Orta Anadolu, Doğu Marmara, Ortadoğu Anadolu ve Batı Anadolu bölgelerinde arttı; Batı Karadeniz, Akdeniz, Batı Marmara, Ege, Güneydoğu Anadolu, İstanbul ve Doğu Karadeniz bölgelerinde ise azaldı. En fazla azalış -19,5 puan ile Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşandı.

Şekil-5. Bölgeler bazında TEPE'nin Ağustos 2021'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede geçtiğimiz üç ayda işlerin gelişimi kötüleşti

TEPE anketine soru bazında bakıldığında, Ağustos 2021’de, “önümüzdeki 3 ayda satış ve istihdam beklentileri” dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Ağustos 2020’ye kıyasla olumsuz yönde değişti. Bir önceki aya kıyasla bakıldığında ise “mevcut stok düzeyi” değerlendirmeleri iyileşirken, “önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” azaldı ve diğer değerlendirme ile beklentiler kötüleşti.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 08/2020	Endeks 07/2021	Endeks 08/2021	Bir önceki aya göre değişim 08/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2021
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-53,8	-55,9	-60,1	-4,2	-6,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	17,0	10,6	16,6	6,0	-0,4
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-18,6	-15,3	-21,2	-5,9	-2,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-8,8	-5,1	-7,9	-2,8	0,9
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-1,2	0,9	-0,8	-1,7	0,4
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	38,0	36,3	35,8	-0,5	-2,2
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-44,5	-42,0	-44,9	-2,9	-0,4
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	5,2	8,8	4,9	-3,9	-0,3

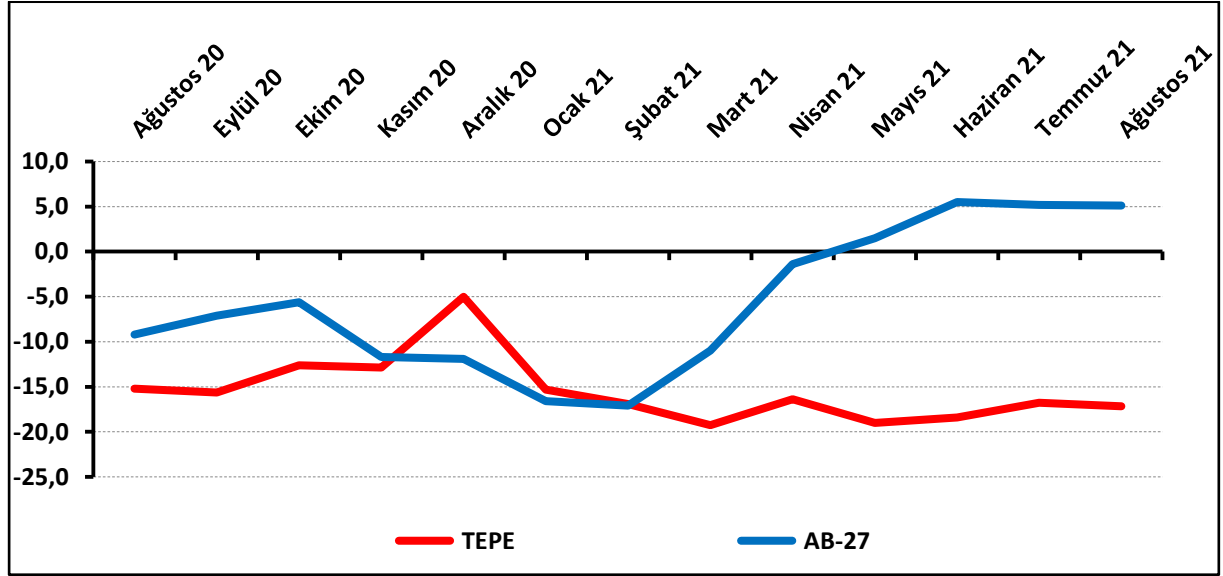
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablodaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni geçen yıla göre arttı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Ağustos 2021'de 5,1 puan değerini aldı. AB-27'de perakende güveni bir önceki aya göre 0,1 puan azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise 14,3 puan arttı ve sene başından beri gözlenen iyileşme eğilimini korudu. TEPE'de ise düşük seviyeler korunurken AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı.

Şekil-6. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2020 – Ağustos 2021)

Tablo-5. AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-0,5	0,2	1,7	0,3	0,6	1,2	0,6	1,6	1,1	0,0	0,9	1,8
2020	1,2	1,3	-6,4	-29,1	-28,3	-18,4	-13,7	-9,2	-7,1	-5,6	-11,7	-11,9
2021	-16,6	-17,1	-11,0	-1,4	1,5	5,5	5,2	5,1				

Perakende güveninde Türkiye, Ağustos 2021'de AB-27 ve Euro Bölgesi'nin önemli ölçüde gerisinde kaldı

Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi AB-27 ve Euro Bölgesi ülkeleri ile karşılaştırıldığında, Ağustos ayında geçen yıla göre en fazla artış gösteren ülkeler Malta, Karadağ ve İspanya oldu. Bölge ortalamalarındaki değişim AB-27'de 14,3 puana, Euro Bölgesi'nde ise 15 puana ulaştı, Türkiye ise endeks değeri azalan üç ülkeden biri oldu. Bir önceki aya göre gelişmeler değerlendirildiğinde, en yüksek artış Malta ve İrlanda'da yaşandı; bölge ortalamaları ise AB-27'de ise -0,1 puan, Euro Bölgesi'nde 0,2 puan oldu. Türkiye'nin AB-27 ve Euro Bölgesi'ne kıyasla olumsuz ayrıştığı görüldü.

Tablo-6. AB-27 Ülkeleri** ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ağustos 2020 ve Temmuz 2021'e göre)

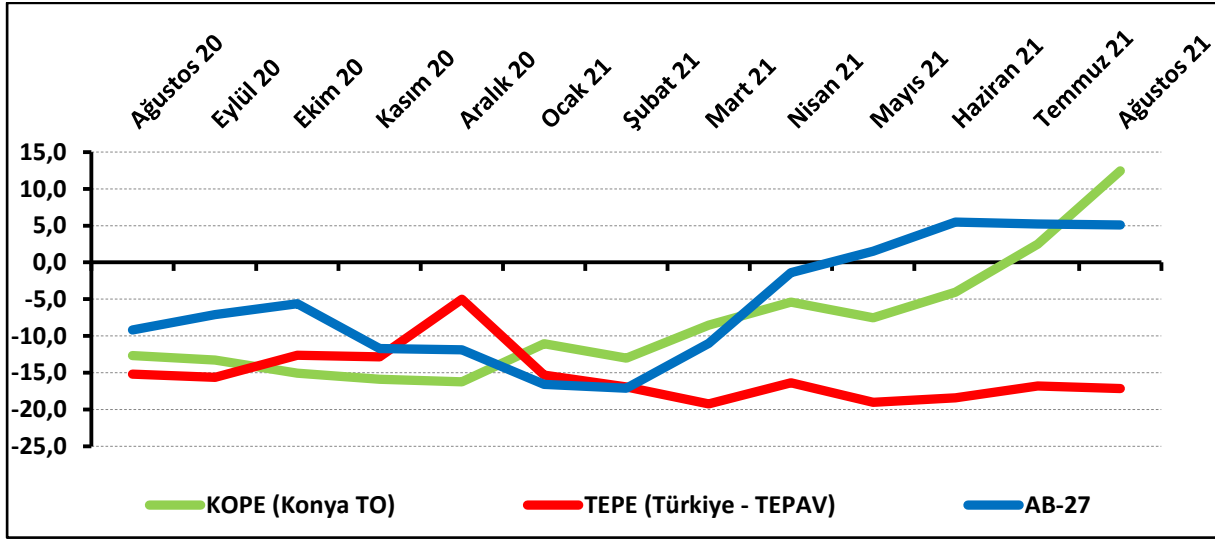
Ülkeler	Ağustos 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Temmuz 2021'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	65,1	27,8
Karadağ	37,5	-0,4
İspanya	36,0	4,4
Hırvatistan	33,8	0,7
İrlanda	33,1	13,8
Avusturya	31,5	-0,7
Yunanistan	29,6	-1,5
İtalya	20,0	3,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	19,7	1,8
Bulgaristan	19,3	1,0
Arnavutluk	17,7	-6,0
Slovakya	16,0	2,5
Belçika	15,7	-5,7
Euro Bölgesi-19	15,0	0,2
İsveç	14,9	-7,4
Sırbistan	14,7	-4,4
AB-27	14,3	-0,1
Portekiz	12,9	2,4
Macaristan	10,7	0,3
Romanya	10,2	-1,2
Polonya	10,1	-1,0
Fransa	10,0	0,2
Estonya	9,1	-4,8
Makedonya Cumhuriyeti	8,1	-8,8
Almanya	8,0	-2,8
Litvanya	7,8	0,4
Çek Cumhuriyeti	5,9	0,6
Letonya	4,4	-3,2
Slovenya	4,3	2,3
Finlandiya	4,2	5,7
Türkiye	-2,0	-0,4
Hollanda	-2,7	-3,6
Danimarka	-3,9	1,0

*Sıralama Ağustos 2020 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) iş birliğinde hazırlanan Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE), Ağustos 2021'de geçen yılın aynı dönemine göre 25,1 puan, bir önceki aya göre ise 9,9 puan artışla 12,4 puan değerini aldı. KOPE, Ağustos ayında Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-7. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2020 – Ağustos 2021)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-16,2	-17,4	-12,6	-14,7	-14,2	-9,2	-16,9	-9,4	-11,4	-17,3	-8,6	-5,6
2020	-4,5	-5,2	-21,2	-27,0	-8,5	-9,2	-4,6	-12,7	-13,3	-15,0	-15,9	-16,2
2021	-11,0	-13,0	-8,5	-5,4	-7,5	-4,0	2,5	12,4				